

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek,
Zapolya-utca 1-ső szám.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —
Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.
Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1909.

XXXVIII. évfolyam 62. szám.

Szerda, márc. 17

Háboru és gazdaság.

— március 17.

Most a háboru küszöbén nevezetes és jelentős gazdasági tanácskozás folyik Bécsben a két kormány között.

Ez a tanácskozás a Romániával kötendő kereskedelmi- és vámszerződés körül folyik, amelynek rendbehozatala a mostani háborus veszedelem előtt különösen fontos.

Szerbiával minden percben véresre fordulhat a vita. Számba kell venni tehát az összes eshetőségeket, hogy ne csak katonailag is készen álljunk minden bonyodalom esetére.

E kérdésekkel minden különállása mellett is összefügg a Romániával való kereskedelmi és vámszerződésünk, mely felmondás előtt áll. Románia épp úgy, mint mi, túlnyomóan mezőgazdasági állam. Érdekei tehát minden vonalon szemben állani látszanak a magyar mezőgazdaság érdekeivel, úgy, hogy egyiknek kára nélkül a másik lényeges előnyt alik érhet el. Ez a Romániával való megegyezésnek nehézsége, ha gazdasági szempontokat veszünk irányadóknak.

De kizárólag gazdasági szempontok nem lehetnek mértékadók két állam megegyezésénél. Mert két ország viszonya nemcsak gazdasági, hanem szellemi, erkölcsi, katonai stb., szóval politikai kapcsolatban is megnyilatkozik. Két ország érintkezési pontjai közül egyet mint döntőt kiragadni mindenkor súlyos hiba, mert a mellőzött érintkezési pontok sérelmével jár. Hisz minden érdekösszeütközés kiegyenlítésére egyetlen mód csak az egyes-ek közötti kompenzáció. Több érdeket kell mérlegre vetni, hogy egyensúly jöheszen létre. Az egyik érdeketben mi elégtitjük ki a másikat, a másikban az elégtit ki minket.

Ezt kell meggondolni azoknak, akik a Romániának adandó némi kedvezmé-

nyek ellen tiltakoznak. Szó sincs róla, hogy bárki is feláldozni akarná a magyar mezőgazdaság igazi, nagy érdekeit bármiféle egyéb szempont kedvéért. De az is kétségtelen, hogy a politikai barátság az a köteleke, amely Romániát hozzánk fűzi s amelyet, ha valamikor, éppén most meg kell tartanunk, mégér néhány ezer métermázsza levágott marhahúst.

Komoly külső bonyodalmak küszöbén minden részérdeknek háttérbe kell szorulnia az összeség érdekei előtt. Az összeség érdeke azt kívánja, hogy ha nem is ellenségeinknek, de a közömböseknak táborát se szaporítsuk, inkább barátaink számát növeljük. Románia, mely eddig barátunk volt, könnyen zokon veheti, ha gazdasági szűkkeblűséggel elzárkóznak olyan érdekei elől, melyek nekünk nem tulságosan károsak, neki ellenben életbe vágók.

Ezek azok a megfontolások, amelyekről számos más kérdés között szó esik Bécsben is. A megoldás remélhetőleg olyan értelmű lesz, amely Magyarország gazdasági érdekeinek sérelme nélkül külpolitikai érdekeinket is teljesen ki fogja elégíteni.

Egy kis engedékenységgel való békés megoldás különben is több haszonnal jár, mint újabb gazdasági háboru, amelyből a néptömegek már egy csöppet sem kérnek.

Birtokpolitikánk.

— Parcellánkénti bérbeadás. —

(Három közlemény.)

I.

A birtokpolitikai munkálkodás az utóbbi években sok pozitív eredményt tud felmutatni, de társadalmi uton is meg kell tennünk mindent, mely ezen eredményes munkálkodást elősegítve, vele paralel haladjon és azt mintegy kiegészítve.

A földbirtoknak mindinkább terjedő bérbeadása és az annyira elfajult parcellázás éppen általánosságánál fogva többé már nem oly jövedelmező, mint eddig volt. De ettől eltekintve, a kivándorlásnak, az ezt befolyásoló állandó és

biztosabb keresetnek, sem a mostani formában történő bérbeadás, sem a parcellázás gátat nem vet és így a folyton népesező falvak lakói az elégtelen kereset miatt még fokozottabb mértékben vándorolnak ki és pedig, mivel a kivándorlóknak munkabíróknak és némi vagyonnal rendelkezniük kell lenni, így elvesztésünk annál súlyosabb.

Ezen baj elhárításának módjáról érdemes gondolkozni. A jelen alkalommal, midőn célom a parcellánkénti bérbeadásról szólni, hazánk földbirtokosainak figyelmét kívánom felhívni, nemcsak a sajnálatos népvándorlási mozgalomra, amely a parcellánkénti bérbeadással némiképp szüntethető, hanem a helyes bérbeadási módokra is.

Aki birtokát felszerelés elpocsékolása, vagy szőljünk enyhébben, a bérbeadással egy időben úgy a holt, mint az eleven leltártól megfosztja magát, az igen nehezen vagy egyáltalán nem pótolható feltételtől fosztotta meg gazdaságát, az ilyen birtok örökös bérlet marad az eladásig, mert a holt és eleven leltár összege 30 frtól 84 frtig terjedhető költséget okoz holdankint, amit a bérletből házikézelésbe való lépésnél a birtokosnak okvetetlen befektetnie kell, mely összeghez még járul a vetőmag beszerzés, cseled-fizetés stb., ami szintén 8-20 forintig terjedő költséget okoz.

Ezek szerint a most divó bérbeadási mód, a földbirtokost csak névleges birtokban hagyja és földjével bármily kikötéses szerződés mellett sem rendelkezhetik másképp, mint legfeljebb bérlok cserélgetése által.

Egy tagban történő bérbeadásnál leghelyesebb a holt leltárt, jókarban hozás mellett darabonként, az eleven leltárt pedig darabszám és elősúly szerint, bizonyos összegű kaució letétele ellenében átadni, ilyenformán a felszerelést és a leltárt biztosítjuk magunknak; igen tanácsos még a fenti leltárral egyidőben bizonyos mennyiségű vetést, szántást és készletet átadni.

Az ily módon való bérbeadás úgy a bérbeadóra, mint a bérbevevőre nézve előnyös.

Azonban a legtöbb bérbeadásnál igen kecségtető pillanatnyi segítség a leltárak pénzze tétele, éppen ezért, csak igen előre látó esetekben történik a bérbeadás a leltárak átadásával, bármennyire kívánatos is az.

Ha már a bérbeadásnál a földbirtokot minden áron leltárak nélkül pusztán csak a birtokot magát adjuk át, akkor a szociális és önös érdekeinket is szemelött tartva helyesebb

A „TORONTÁL” tárcája.

Sancta Justitia.

Ismertem egy szigorú bírót. Thomas Maulannak hívták, falusi nemes volt. Mac Mahon alatt lépett a bírói pályára, abban a reményben, hogy valaha a király nevében fog igazságot szolgáltatni. Elveit bizvást tarthatta rendíthetetleneknek, mert sohasem ingatta meg őket. Mert mihelyt egy elvet közelebbről vizsgálunk, kiséül, hogy nem elv. Thomas Maulan gondosan megövtá a maga vallásos és szociális elveit a saját kíváncsisága elől.

X városkában volt bíró, ahol én akkoriban laktam. Megjelenése becsülést, sőt bizonyos rokonszenvet is keltett. Fakó arca, hosszú, szikár teste volt, amelyen a bőr ráncosan vonta be esontjait. Rendkívüli egyszerűsége bizonyos előkelőséget kölcsönzött neki. Egyszerűen Thomas urnak szólította magát, nem mintha nemes voltát nem becsülné, hanem mert szegényebbnek tartotta magát, semhogy méltón képviselhetné. Gyakori érintkezésünkől tudom, hogy benső lénye megfelelő külsejének. Korlátolt értelem és gyöngeservezet mellett nagy lelke volt, becses erkölcsi tulajdonságokat tapasztaltam nála. De, mert volt alkalmam megfigyelni, hogy végzi bírói kötelességét, észre vettem, hogy éppen szigorú becsüle-

tessége és kötelességeiről táplált fölfogása kegyetlené tették s néha minden tiszta belátástól megfosztották. Minthogy rendkívül vallásos volt, fölfogásában, anélkül, hogy tudta volna a bűn és bűnhődés fogalma azonos volt a büntetett és büntetéssel s világos volt, hogy a bűnösöket abban a kellemes gondolatban ítélte el, hogy megtisztulásukat szolgálja. Az emberi igazságszolgáltatást olybá tekintette, mint gyöngébb, de még mindig szép mását az isteni igazságszolgáltatásnak. Már gyermekkorában tanulta, hogy a szenvedés igen üdvös, nagy érdem és számos erényt tartalmaz és biztos bűnbocsánatot szerez. Hitte is erősen és úgy vélte ennél fogva, hogy aki hibázott, szenvedjen. Szeretett fenytetni, ez jóságának volt a megnyilatkozása. Mint ahogy megszokta istennek hálát adni, ha fogfáját vagy kólikát küldött reá bűneinek büntetéséül és örök üdvösségére, úgy mért a csavargókra börtön- vagy pénzbüntetést, mintegy jótéteményképpen. Katekizmusból merítette a törvények filozófiáját és csupa merő igazságosságból és szellemi együgyűségből kiméletlen volt. Nem lehetett őt kegyetlennek mondani, de mert minden érzékiség híján volt, teljesen érzéketlen volt. Nem volt konkrét fogalma az emberi szenvedésekről, csak erkölcsi és dogmatikus képzelet.

A cella-rendszer iránt szinte misztikus rokonszennvel viseltetett és lelki gyönyörűséggel

mutatott egyszer egy szép börtönt, amely nemrégiben épült az ő kerületében: szép, fehér ház, tiszta, néma és félelmetes, a cellák körben voltak az őrtorony körül. Mint egy örültektől örültek gyártására épített laboratórium, olyan volt a dolog. S csakugyan csak meghibbant agyuak találhatták ki azt a rendszert, amelylyel örvöngővé tették azt a vétkest, akit javítani akartak.

Thomas másképp ítélte. Nagy elégtétellel nézte a cellákat. Úgy vélte, a foglyok soha sincsenek egyedül, hisz velük van az isten. Megelégedett pillantása mintha azt mondta volna: Most becsuktam őt-hat embert, hogy teremőjük és legfőbb bírójuk szemléletében elmerüljenek. Valóban irigylésreméltó a helyzetük.

Ez a hivatalnok vezette többek között egy tanító ügyében is a vizsgálatot. A világi és egyházi tanítók akkoriban viszálykodtak. A köztársaságiak a szerzetesek tudatanságát kürtölték világgá, mire egy környékbeli klerikális lap egy világi tanítóról azt írta, hogy egy gyermekeket izzó kályhára ültetett. Ez a gyanúsítás arisztokrata körökben hirtelre talált. Addig-addig beszélgették a dolgot legapróbb részleteivel, míg az igazságszolgáltatás is tudomást szerzett róla.

Thomas ur a maga becsületességében sohasem hódolt volna szenvedélyeinek. De mert vallásiak voltak, kötelességének tartotta. Azt hitte, hogy az istentelen iskola ellen irányuló panaszt

Müncheni „Salvator-sör” kapható ma és minden nap friss csapolás. Ezenkívül a **„Szent István-sör”** is állandóan csapon van. MARCOIN JENŐ kaszinó vendéglős.

azt parcellánként bérbeadni, mert elsősorban a földért nagyobb haszonbért fizetnek, másodsorban a tehetősebb falusi gazdák és cselédek is bérelhetik a jutnak, harmadsorban a pénzembereink az általános földbirtok bérletének így gátat vetünk és mintegy kényszerítjük, hogy más hasznos vállalkozásokba bocsájtkozzanak, mely államügyünk megerősítése terén rájuk vár t. i. az ipar felkarolása.

Téves azon nézet, mintha a parcellánkénti bérbeadás mellett a talaj termő erejét kiszarolnánk, mintha a bérlők nem fordítanának elegendő gondot bérletük tárgyára. Megjegyzem nem teoretice beszélek, hanem annak szemelgett tartása mellett, amiben felnőttem, mert édesatyám egy olyan birtokot kezelte annak idején, mely ilyen és az általam elmondandó parcellánkénti bérlettel volt egybekötve és a birtok sem volt valami kicsi — 1700 hold.

(Rutka-Ráros.)

Pál Béla,
uradalmi intéző.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órától kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 9/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Védők hölgyek részére minden nap délelőtt 9-ig. A kádfürdő reggel 6-ig este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.

A kultur-egyesület nagybecskereki munkásgimnáziuma március havi előadásainak sorrendje a következő: Március 17. 8-9-ig Elektrotechnika, 9-10-ig Műtörténet.

Március 19. 8-9-ig Történelem, 9-10-ig Vegytan. Március 24. 8-9-ig Műtörténet, 9-10-ig Elektrotechnika.

Március 26. 8-9-ig Műtörténet, 9-10-ig Vegytan. Március 31. 8-9-ig Műtörténet, 9-10-ig Elektrotechnika.

Március 22. Városi közgyűlés.

Április 19. Közigazgatási bizottság ülése.

— **Személyi hír.** Botka Béla főispán és Jankó Agoston alispán hivatalos ügyekben ma Budapestre utaztak.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete hétfőn, 22-én délután 3 órakor tartja meg március havi közgyűlését.

— **A szabad iskolából.** A kulturegyesület nagybecskereki munkásgimnáziumában ma este 8-9-ig Szenes Adolf tanár folytatja elektrotechnikai előadásait. Mai előadásának főbb pontjai: Villamos áram. — Villamos elemek és batteriák. Feszültség, áramerősség, ellenállás. — Villamos áram mágneses hatása. — Villamos mérések, mérőeszközök bemutatása. — Ampère mérő és Voltmérő. — Az áram munkája és mérése. — (Watt, Hektowatt óra.) Utána 9-10-ig dr. Vinczehidly Ernő m. főjegyző folytatja műtörténeti előadásait, amelyet ma este vetített képek fognak kíséni. A mai előadás különben a felsőkereskedelmi iskola dísztermében lesz és nem a földszinti teremben.

— **Az állandó választmány ülése.** Nagybecskerek város állandó választmánya holnap délután

3 órakor ülést tart, amelyen a hétfői közgyűlés elé kerülő tárgyakat készítik elő.

— **József napja az árvaházban.** József napja alkalmából ma délután 6 órakor ünnepségre készülnek a helybeli róm. kath. árvaházban, ily módon akarván tanujelét adni az árvaház növendékei annak a szeretetnek, melyet Franz J. L. takarékpénztári igazgató, az árvaház és a róm. kath. hitközség buzgó elnöke iránt viseltek. Az ünnepről különben lapunk holnapi számában emlékezünk meg részletesebben.

— **A vízvezeték.** A városi vízvezeték ügye, amely Forbát mérnök új tervvázlata alapján ismét napirendre került, egy kis lépéssel előremozdult. A városi tanács tegnapi ülésén ugyanis dr. Perisics Zoltán polgármester előterjesztésére foglalkozott a vízvezeték ügyével. Miután a polgármester bemutatta Forbát mérnök levelét, a tanács elhatározta, hogy fölkeri a városi képviselőtestületet, hogy rendelje el az előmunkálatokat. A vízvezeték ügye tehát már a legközelebbi közgyűlésen, hétfőn a képviselőtestület elé kerül s remélhető, hogy a képviselőtestület ezuttal komolyan veszi ezt a városra nézve oly nagy jelentőségű ügyet s energikus rendelkezéssel oda fog hatni, hogy a vízvezeték a mielőbbi megvalósulás stádiumába jusson.

— **Az Omke közszönete.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés az adóreform elintézése alkalmából a következő levelet intézte dr. Várady Imréhez, Nagybecskerek város országgyűlési képviselőjéhez:

Igen tisztelt képviselő ur! Múltotatott figyelemmel kíséni, hogy az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés a tárgyalás alatt levő adójavaslatok szelvények megvitatása céljából akciót folytatott. Ez akció során felszínre kerültek a kereskedők és iparosok több rendbeli sérelmei. Hogy az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés fellelése indokolt volt, úgy az általa képviselt foglalkozási ágak érdekében, mint az ország egyetemének érdekében is: azt mindennél jobban igazolja, hogy a javaslatokon időközben lényeges módosításokat eszközöltek éppen az általunk jelzett irányban. Kötelességünk megállapítani, hogy a kedvező eredmény, amely megnyugvással fogja eltölteni az ország kereskedő és iparos lakosságát, nem csekély mértékben az igen t. képviselő ur érdeme. Az adóreform ügyében való bátor és határozott fellépésével, igazságos állásfoglalásával hálára kötelezte a magyar kereskedelmet. Ennek nevében sietünk önnek ezért köszönetet mondani. Budapest, 1909. március 6. Kiváló tisztelettel: Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés. Sándor Pál s. k. elnök. Szende Pál s. k. főtítkárs.

— **Március 15-ike.** Mint lapunknak jelentik, az ős- és szerbecsnádi uri társaság március 14-én este ünnepelte meg saját helyiségeiben a szabadság napjának évfordulóját nagyszámu résztvevővel. Az ünnepélyt Vörös József jegyző, mint a kaszinó elnöke lendületes beszéddel nyitotta meg, majd utána az ifjúsági egyesület

Bogdánffy Ignác helyettes állami tanító vezetése mellett hatásosan elénekelte a Himnuszt és a Kossuth-nótát. Ezután Jung János ünnepi beszédét olvasta fel, Potchen Péter pedig a Tapra magyar-t szavaltta el élénk tetszés mellett. A szép ünnepélyt éjfélutánig tartó tánc követte.

— **A szabad liceum előadása.** A Torontál-megyei Magyar Közművelődési Egylet nagybecskereki szabad liceuma f. évi március hó 21-én az állami polgári és felső kereskedelmi iskola dísztermében előadást tart. Az előadás tárgya: A társadalomtudomány köréből. Irta és előadja: Dr. Klein Mór főrabbi. Az előadás délután 5 órakor kezdődik. Belépő-díj nincs.

— **Haszonállatok vizsgálata.** Lapunk tegnapi számában közöltük, hogy f. hó 29., 30. és 31-én tartják meg Nagybecskereken a ló osztályozást. E hírhez most pótlólag hozzáfűzzük még azt is, hogy ugyanakkor tartják meg a haszonállatok vizsgálatát is, szintén a Vásártéren.

— **Báránkok vágatása.** A földmívelési miniszternek egyik rendelete értelmében az idén már az apró szuró-marhákat, többek között a báránkokat is a vágóhidon kell leöletni és nincs megengedve ezentúl, hogy a báránkokat odahaza, házilag vágják le, amennyiben a vágóhidon ellenőrző állatorvos közelebbé tétele, hogy a báránkok husát is megvizsgálja és a husbélgyözel lássa el. Egyuttal tudomására adjuk a közönségnek, hogy a báránkok vágatása mindennap reggel 7-től 10-ig és délután 2-től 6-ig tart s hogy báránkok után vágóhídi illetéket nem kell fizetni.

— **A hozomány.** Apa: Két leányon van. Az egyiknek 50 ezer, s másiknak 100 ezer kor. hozományt adok. Házitűzűző: Az utóbbi bizonyára kedvence?

— **Elfogott gyanus ember.** Lapunk tegnapi

számában ilyen címmel megírtuk, hogy a csendőrség a Vásártéren levő egyik kocsmában elfogott egy állítólag Vuletics Tóma nevű embert, akinél egy honvédtiszti tábori látesővet találtak. Vuletics nem tudta magát igazolni, arra nézve sem adott felvilágosítást, hogy honnan szerezte a látesővet s mit keres Nagybecskereken. Viselkedése azt a gyanút kelettet, hogy Vuletics valami szerbiai agitátor, aki lázítani vagy kénkedni jött Magyarországra. A gyanus ember ellen szigorú vizsgálatot indítottak s ennek során kiderült, hogy a gyanus ember nem annyira kém, mint inkább közönséges tolvaj. A nála talált láteső ugyanis Nagy Sándor itteni honvédfőhadnagyé, akitől a napokban ellopták s valószínű, hogy Vuletics lopta el. Vuletics tagadja ezt s azt állítja, hogy a látesővet 4 koronaért vette egy ismeretlen embertől. A vizsgálat természetesen tovább folyik.

— **Támadás az utcán.** Vakmerő támadás történt tegnap a Szechenyi-parton. Özv. Zala Károlyné ugyanis több nő társaságában gyanutlanul ment a Szechenyi-parton, midőn egy ismeretlen ember hozzáugrott s kézitáskáját igyekezett a kezéből kitépni. A támadás nem sikerült, mert a kiáltásokra hamarosan összefutottak az emberek, mire a támadó jónak látta még idejekorán elmenekülni. A vakmerő támadót most nyomozzák.

meg kell hallgatni. Meg kell vallanom, hogy a legnagyobb pontossággal és buzgalommal vezette a vizsgálatot és hámulatos eredményeket ért el. Harminc diákok hallgatott ki alaposan, eleinte rosszul feleltek, majd egy kicsit jobban, utóbb nagyon rosszul, megint jobban, végül nagyon jól. Egy hét múlva már olyan jól ment a dolog, hogy mind egyformán feleltek. Akik az első nap még azt vallották, hogy semmit sem láttak, most mind ugyanazzal a szavakkal mondták el, hogy történt szemük láttára kis társuk megkínzása.

Thomas ur gratulált magának ehhez a fényes eredményhez, a tanító azonban kétségtelesen bebizonyította, hogy nem is volt kályha az az iskolában. Thomas urban most az a gyanu ébredt, hogy a gyermekek hazudnak; az eszébe sem jutott, hogy ő diktálta le nekik ezt a vallomást, melyet azután ők bemagoltak.

A dolog a vizsgálat beszűntetésével végződött, a tanítót a bíró komolyan figyelmeztette, hogy uralkodjék állatias ösztönein. A kolostori iskola növendékei az elhagyott iskolaépület előtt gyülekeztek és kórusban énekeltek: „Haj, haj, gyermekpörkölt”, kövekkel dobálták meg. Erre aztán az iskolai hatóságok jelentés ment, hogy a tanítónak nincs semmi tekintélye, ajánlatos volna tehát áthelyezni. Ez meg is történt, a tanító egy félreeső falucskába került, amelynek nyelvjárását sem értette. Gyűneve persze rajtaszáradt.

Thomas urral való érintkezés közben láttam, hogy van az, hogy egy vizsgálóbíró előtt tett vallomások annyira hasonlítanak egymáshoz. Éppen egy vallatásra készült, mikor irodájába léptem. Távozni akartam, de ő marasztalt, jelen létem — ugymond — nem fogja az igazságszolgáltatás menetét hátráltatni. Leültem tehát egy sarokba és figyeltem.

— Duval, ön tehát látta a vádlottat este hat órakor?

— Azaz, hogy bíró ur, feleségem az ablaknál állt és azt mondja: nézd, itt megy Socardot.

— Tehát fölöttünk neki, hogy ott van az ablak előtt. Nem volt viselkedésében valami gyanus?

— Megmondom bíró ur. Feleségem azt mondta: nézd, itt megy Socardot. Kinéztem s láttam, csakugyan ő volt.

— Helyes. Irnok ur, írja ezt be: a Duval házaspár este 6 órakor látta, amint a vádlott gyanus magatartással megy el ablakuk alatt.

Thomas ur még néhány kérdést intézett a tanúhoz, egy napszámhoz. A kapott feleleteket a jogi szólamódba vezette át s úgy diktálta az irnoknak. Azután fölolvasta a tanu előtt, ez aláírta, köszönt és távozott.

— Miért nem veszi föl a vallomásokat azokkal a szavakkal, amelyeken mondják? — kérdeztem.

Thomas ur csodálkozva rám nézett, azután nyugodtan így felelt:

— Nem értem, mit akar mondani. Lehetőleg híven veszem föl a vallomásokat. Mindenki így tesz. Soha bíró vallomást nem hamisított. Hogy a kifejezéseket némileg módosítom s kollégám is, az azért van, mert az ilyen Duval-féle emberek nyelve egy kissé nehézkes s az igazságszolgáltatás méltóságával nem fér össze, köznap, sokszor durva kifejezések használata, ha nem okvetlenül szükséges. De azt hiszem, önnek nincs tisztá fogalma egy tárgyalás körülményeiről. A hivatalnoknak a vallomások fölvetelénél és csoportosításánál a földolgot soha sem szabad szem elől téveszteni. Az eset ne csak előtte derüljön ki, hanem az egész bíróság előtt. Nagyon fontos dolog tehát, hogy sokszor bizonytalan és zavaros tanuvallomásokból és a vádlott kétértelmű kijelentéseiből kiderítse a vádlott terhére eső körülményeket. Ha rend és rendszer nélkül jegyezzük föl, akkor a nyomós bizonyíté-

kok elvesztik súlyukat és a bűnösök nagy része menekül a büntetéstől.

— De nem veszedelmes ez az eljárás?

— Az volna, ha a hivatalnok nem volna lelkiismeretes. De még nem ismertem bírót, aki tudatában ne lett volna kötelességének, pedig bírászkodtam már protestáns, deista és zsidó részen is. De hát mindenütt hivatalnokok voltak.

— De hiszen a tanu nem nagyon értheti, ha ön fölolvastatja előtte a vallomást, hiszen sok oly kifejezés van benne, amelyet sohasem hallott. Mit ért például az a napszamos „gyanus magatartás” alatt?

— Erre már magam is gondoltam — mondá ő élénken — s hogy e bajnak elejét vegyem, nagy óvintézkedéseket teszek. Mondok önnek egy példát.

Nemrégiben beidéztem egy tanut. Nagyon korlátolt ember volt. Erkölcisége fölött sem tudtam sokat. Mikor az irnok fölolvasta előtte a vallomását, mintha nem figyelt volna oda. Ujra fölolvastattam s kértem, hogy jól oda hallgasson. Mégis meg voltam győződve, hogy nem figyel. Hogy tehát kötelességének és felelősségének tudatára ébresszem, az irnoknak oly mondatot diktáltam, amely az eddigi vallomásnak éppen az ellenkezőjét tartalmazta, azután fölolvastattam a tanut, írja alá a vallomást. Mikor a tollat már a papírra tette, megfogtam a karját.

— Az istenért, hiszen ön az ellenkezőjét írja alá annak, amit vallott, bünt készül elkövetni.

— És ő mit felelt?

— Siralmasan azt felelte: Bíró ur, ön okosabb, mint én s jobban tudhatja, mit szabad irnom.

— Látja, — folytatá Thomas — hogy egy bíró, ha lelkiismeretes, minden tévedést elkerül. Higgye el, kedves barátom, a jogi tévedés csak mese.

Anatole France.

Irodalom.

* A „Zenélő Magyarország” ismert zenemű-folyóirat most megjelent 376. füzeté ujjra a legkedveltebb zongoraujdonságokat közli és pedig: Illéssy Gyula, néhány közkezdelt nótáiról ország-szerzte ismert dalszerzőtől „Ráborult az esthomálya” kezdetű gyönyörű borongós magyar dalát. Lányi Ernőnek hírneves II. Intermezzo-ját. Heidlberg Albertnek „Bohém élet” c. végtelen bájos és dallamgazdag munkáját. Már szebben megvilágított házi programot elképzelni sem lehet s bizony-nal nagy örömet hoz e szám minden zongorás házhoz. Elismert tény, hogy annyi zeneművet s a legjobb hazai és külföldi szerzők kiváló ujdonságait csak 6-8 koronáért szerezhetni meg külön kiadásokban, amennyit egy füzet ad e pompás zeneműfolyóiratnak; mégis rendkívül elterjedtsége miatt, 6 kor. felévi előzetesért 12 ily gazdag tartalmu füzetet s egy 50 oldal tartalmu albumot, egész évi 12 kor. előfizetésért pedig a Husvéti és Karácsonyi zenealbumokat teljesen ingyen adja előfizetőinek. A most folyó XVI. évfolyam előfizetési ára: Egész évre 12 korona, felévre 6 korona. Az eddig megjelent 380 régeobi füzetekről 60 különféle összeállítású, 30-30 zeneoldal terjedelmű mutatványfüzeteket adtunk ki. Ilyen füzet 8-10 kor. bolti áru zeneművet tartalmaz s az ily füzeteket 60 fillérével hoztuk forgalomba. Ezekről részletes prospektust, ugy zeneművekről árjegyzékeket kívánatra bérmentve ingyen. Mutatványfüzetet pedig 60 fillérével levélbélyeg beküldése ellenében küld: Zenélő Magyarország (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatala Budapest, VIII., József-körút 11. szám.

TÁVIRATOK

A háboru előtt.

— A keleti események. —

Budapest, március 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A háborus veszedelem a mai nap folyamán sem csökkent. Az összes jelentések arra vallanak, hogy a háboru küszöbön van s kitörése már csak napok kérdése. Az egész országból csapatok és hadiszerek szállításáról érkeznek hírek, amely aggasztó jelentéseket súlyosbitják még a Szerbiából jövő hírek is, ahol változatlanul makacszkodnak. Tudósítójuk a mai eseményekről a következőket jelentheti: A fővárosban a katonai ügyosztály két nap óta ugyszólván éjjel-nappal dolgozott és az ügyosztály főnöke ma már jelenthette a polgármesternek, hogy az ügyosztály az esetleges mozgósításra teljesen készen áll s az erre vonatkozó parancs esetén rögtön intézkedhetik.

Székesfehérvári jelentés szerint onnan tegnap este külön vonaton egy ezred gyalogság indult el Bródbá. Utána egy másik külön vonaton hadifelszereléseket és élelmiszereket szállítottak.

Zimonyi jelentés arról ad hírt, hogy Forgách gróf belgrádi követünk tegnap ott feleségével lakást nézett. Felesége most már ottmarad Zimonyban, a gróf azonban még visszamegy Belgrádba.

Bécsi távirat szerint a külügyminiszteriumban most készítik a Szerbiának küldendő legújabb és utolsó jegyzéket, amelyre nézve Forgách gróf belgrádi követünk azt a szigorú utasítást kapja, hogy 48 órai határidővel kérjen választ a szerb kormánytól.

Egy másik bécsi jelentés tudni véli, hogy királyunk tegnap délután telefon-beszélgetést folytatott a német császárral, amely után állítólag nyomban haditanács volt a király elnöklésével.

Budapest, március 17. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint magyar politikai körökben beszélnek, a törvényhozást a háboru esetére királyi kéziratral rögtön elnapolják, előbb azonban mind a két ház ülést tart, amelyen hadikölcsönt szavaz meg a kvóta arányában. Az eddigi hadikészülődés külön-

ben is már súlyos teherrel nehezedik Magyarországra és Ausztriára, mert készü-lődéseink már 300 millió koronát emész-tettek fel, amelyet a kibocsátott pénztári utalványokból fedeztek.

Budapest, március 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyi távirat szerint a porta Magyarország és Ausztria, valamint Németország közbelépésére meg-tiltotta, hogy Szerbia török területen hadi-szereket szállítson át.

Budapest, március 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egy londoni távirat szerint ottani diplomáciai köröknek biztos értesü-lésük van arról, hogy a szerb kormány legutóbbi válaszát nem fogja módosítani.

Budapest, március 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból jelentik, monarchiánk ottani követe ismételtlen felszólalt a szerb kormánynál a szerb bandák-nak a határ mentén való garázdálkodásai ellen, amelyek most napirenden vannak. A szerb hadügyminiszternek erre az volt a válasza, hogy a mai viszonyok között ő nem vállalhat felelősséget a szerb bandákért.

Budapest, március 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ugy az itteni, mint a bécsi tőzsde ma valamivel nyugodtabb volt s mindkét helyen higgadtanban itélték meg a külügyi bonyodalmakat, bár a tőzsdéi forgalom ma is a közeledő háboru be-folyása alatt állott.

Budapest, márc. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szociáldemokrata párt holnapra nagy népgyűlést hívott össze, a melyen tiltakozni fog a háboru ellen.

A politikai helyzet.

A tegnapi királyi kihallgatás.

Budapest, március 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, Wekerle Sándor miniszterelnök tegnapi királyi kihallgatásán a belpolitikai kérdések háttérbe szorultak. Wekerle miniszterelnök szokás szerint ugyan ez alkalommal is jelentést tett az uralkodónak az utolsó két hét belső eseményeiről, hozzáfűzte azon-ban jelentéséhez azt, hogy a mostani hely-zet nem olyan kritikus már, mint volt s hogy a döntés sem olyan sürgős. A krízis, a miniszterelnök jelentése szerint április közepére várható, de ez sem lesz olyan súlyos természetű, mely teljes parlamenti felfogatást idézhetne elő.

A közös minisztertanács.

Budapest, március 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: A tegnapi közös minisztertanács nem volt formálisan közösnek mondható, amennyiben a külgy-miniszteren kívül pusztán csak a reszort-miniszterek vettek részt benne, ami azon-ban nem esik a tanácskozás fontosságának rovására. A tanácskozás tárgyát főleg a Romániával kötendő kereskedelmi szerző-dés képezte, valamint a Szerbiához való kereskedelmi viszonyunk is beszéd tárgyát képezte. Egyébként a tegnapi miniszter-tanács az összes keleti ügyekben a két kormány teljes egyetértését demonstrálja.

A szerb kereskedelmi szerződés.

Budapest, márc. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Jól értesült bécsi forrás-ból eredő hírek szerint a tegnapi közös minisztertanács foglalkozott ugyan a szerb kereskedelmi szerződés kérdésével, vég-legesen azonban nem határozott. Igaz ugyan, hogy tisztán a kormánytól függ, vajjon a parlamentnek elé kerül-e a szerb kereskedelmi szerződés ügye vagy sem, a kormányok elhatározása viszont azonban attól függ, hogy miképpen fognak alakulni a szerbiai viszonyok a közel jövőben. A Szerbiával kötött szerződés már e hó 31-én ugyanis lejár s így az idő rövidsége sem engedné meg, hogy addig ezt a kér-dést parlamenti uton rendezzék s így most csak tisztán arról lehet szó, vajjon a kor-

mányok fenntartják-e továbbra is az ideig-lenes állapotot, vagy sem. Ennek a kér-désnek az eldöntéséhez pedig még elegendő idő van.

Interpelláció a külügyi helyzetről.

Budapest, március 17. (A „Torontál” ered. táv.) A képviselőház holnap ülésén Szemere Miklós sürgős interpellációt intéz a kormányhoz a külügyi helyzet dolgában.

A főrendiház ülése.

Budapest, március 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főrendiház ma délelőtt 10 órakor Desseffy Aurel gróf elnök-lésével ülést tartott, amelyen a kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök, Günther és Josipovics miniszterek voltak jelen.

Az ülésen a házadóról, a tőkekamat és járadékadóról, az általános kereseti adóról, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adójáról, a jövedelem-adóról, a közszolgáltatások egyesített keze-léséről és a közadók kezeléséről szóló törvényjavaslatok kerültek tárgyalásra. A tárgyalás során a főrendek közül mind-össze Gaál Jenő és Ambrózy Gyula báró szólaltak fel, majd pedig Wekerle Sándor miniszterelnök fejtette ki az adó-reform jelentőségét s annak az országra nézve nagy előnyeit. Ezután a főrendiház az összes adójavaslatokat elfogadta.

A párisi postás-sztrájk.

Budapest, márc. 17. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Párisból sürgönyzik, az általános postás-sztrájk tegnap csakugyan kezdetét vette. A sztrájk azonban eddig még nem egészen általános s a kormány azt hiszi, hogy nem is fog teljesen sikerülni.

Határidő-üzlet.

Budapest, márc. 17. (A nagybecskerekéi Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (április)	28.14
Buza (május)	25.60
Buza (októberre)	23.26
Rozs (áprilisra)	21.60
Zab (áprilisra)	18.12
Tengeri (áprilisra)	15.46

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1909. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskerekéi pályaudvarra:

Temesvár, Verseez, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 23 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 50 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) A nagybecskerekéi-bégapart pályaudvarra:

Zsombolyáról, Verseezről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 perc.
Császtelkekről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 óra 29 p.

Indul:

a) A nagybecskerekéi pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 43 p.
Szegedre: (motorkocsi) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerekéi-bégaparti pályaudvarról:

Zsombolya, Temesvár, Verseez: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Verseez, Antalfalva—Pancsova és Alibunarra reggel 3 óra 35 perc.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 31 p. délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Császtelkekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zsombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zsombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

744/1909. tklvi szám.

269-1.1

Árverési hirdetmény és feltételek.

Az antalfalvai kir. járásbíró, mint tklvi hatóság az 1881: LX. 144. és 146. §-ai alapján Poroszkay Béla ügyvéd által képviselt Oppova községe végrehajtató javára 17 kor. 81 fill. eddigi, ezuttal 16 korona 45 fillérben megállapított, és még felmerülő költségek kielégítése céljából Vészín Gávra oppovai lakos ellen az antalfalvai kir. jár. bíróság területéhez tartozó, Oppova község határában fekvő és az oppovai 2546. számú tklvben felvett:

1. 300. öi. sz. ház és 400 □-öl házhelyre 584 kor.;
2. 3 d. 99. hrsz. 1 h. I. o. szántóra 222 kor.;
3. 1 d. 99. hrsz. 2 h. II. o. szántóra 284 kor.;
4. 2 d. 99. hrsz. 2 h. II. o. szántóra 286 kor.;
5. 5 d. 99. hrsz. 1° h. I. o. kaszálóra 278 kor.;
6. hrsz. nélküli 240 □-öl kertre 19 kor.;
7. 48. hrsz. 800 □-öl kertre 110 kor. kikiáltási árban a C 5. sz. a. Veszín Mákra javára az ingatlan 1/4-ére bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jog fenntartásával az árverést elrendeli.

A nyilvános árverés Oppova község-házánál 1909. évi április 19-ik (tizenkilenc) napjának délelőtti 9 órájkor fog megtartatni a következő ügy a tklvi hivatalban, mint Oppova község-házában kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Az árverés alá kerülő ingatlanok közül a házbéradó alá eső ingatlan az árverési hirdetményben megállapított kikiáltási ár felénél, a többi ingatlan pedig a kikiáltási ár 2/3-ánál alacsonyabb áron el nem adható.

2. Az árverezni szándékozók az 1908: XLI. t.-c 21 §-ának 2-ik bekezdésében felsorolt jogosultak kivételével tartoznak az árverés alá kerülő ingatlanok kikiáltási árának 20%-át, vagyis 156 korona 80 fill., 44 kor. 40 fill., 56 kor. 80 fill., 55 kor. 60 fill., 3 kor. 80 fill. és 22 kor.-t készpénzben vagy a kormány által ovadékképesnek nyilvánított és az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy pedig annak a bíróságnál bírói letétbe történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű letéti elismervényt átszolgáltatni.

3. Az, aki az árverés alá bocsátott ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-áig azonnal kiegészíteni; ha pedig ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad s az 1908: XLI. t.-c. 25. §-ának 2. bekezdésében foglalt rendelkezésének megfelelően haladéktalanul folytatandó árverésben részt nem vehet.

Antalfalva, 1908. évi január 22.

Varga,
kir. aljásbíró.

Garantált

70%-ot takarít az „OSRAM“

kevésbé érzékeny villamos izzókörte, amely minden helyzetben használható, ugyancsak

50%-ot takarít a „TANTAL“

nem érzékeny villamos izzókörte, beszerezhető a gyártól előírt áron

KINDL F. ÉS TÁRSA

cégtől Nagybecskereken, az áll. el. isk. épületében, szemben a vármegyeházzal.

265-10.2

Legfinomabb

**Padló-lakkfesték
Spritusfesték
Olajfesték**

256-6.3

nagyban és kicsinyben kapható

Tolveth Frigyes

fűszer-, csemege- és festék-kereskedésében

Nagybecskerek, Hunyadi-utca.

Telefon 63. sz.

Telefon 63. sz.

11644/1908. tklvi sz.

270-1.1

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

A törökbecsei kir. jár. bíróság, mint tklvi hatóság közhírré teszi, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet végrehajtónak Berár Isza melencei lakos végrehajtást szenvedő elleni 300 kor. és jár. iránti végrehajtási ügyében a területén fekvő melencei 356. sz. tklvben A. I. 1. sorszámú 485-486. hrsz. 363. öi. sz. a. felvett ház és 800 □-öl beltelek 926. kor. kikiáltási árban f. évi április 9-ik napjának d. e. 9 órájkor Melence község-házában árverés alá fognak bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Megjegyezve, hogy az árverés napjától fogva az überlandiális maradványföldök után járó váltságtartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám a. kelt m. kir. ig. min. rendelet 8. §-ában jelölt ovadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

A végrh. novella 26. §-a értelmében az ingatlan az árverési hirdetményben megállapított kikiáltási ár 2/3-ánál alacsonyabb áron el nem adható.

Vevő köteles a végrh. novella 25. §-a értelmében ha a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-áig kiegészíteni, mert ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, mely nyomban folytatandó, részt nem vehet.

A végrh. novella 21. §-a szerint árverelő bánatpénzt nem köteles kiegészíteni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon időtől számítva 30 nap alatt és a harmadikat szintén azon naptól számított 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal, mint bírói letétpénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság irattárában és Melence község-házánál megtekinthetők.

Törökbecse, 1908. évi dec. 15.

Kopasz,
kir. járásbíró.

Több mint 600 vagyonos hölgy

mielőbb férjhez óhajt menni. Komolyan házasulni szándékozók, ha vagyontalanok is (foglalkozás és vallás mellékes), jelentkezzenek

L. Schlesingernél, Berlin, 18.

23-64 12

305/1909. sz.

Románpetre község előljárósága

Árlejtési hirdetmény.

Románpetre községben ujonnan építendő XI. számú

községi közkut

munkálatainak biztosítása végett f. évi febr. 20-ára hirdetett árlejtés eredménytelensége folytán ugyanezen munkára új szóbeli árlejtés f. évi március 31-ik napjának d. e. 10 órájára Románpetre község tanácsstermében azon hozzáadással tüzetik ki, hogy most vállalkozó a teljes építőanyagot is szolgáltatni tartozik, amiért a 8000 kor-ra előirányozva volt összköltség 13560 korona 03 fill.-re fölemeltetett.

Vállalkozni szándékozók azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az árlejtés megkezdése előtt az árlejtést vezető kezéhez a kikiáltási ár 5%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirokban bánatpénzül letenni tartoznak. Utóajánlatok, valamint írásbeli ajánlatok el nem fogadhatók.

A költségvetés és a feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői hivatalban megtekinthetők.

Románpetre, 1909. évi március 13.

271-2.1

Község előljárósága.

52/1909. sz.

260-3.3

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye párdányi járásához tartozó Dinyás községben lemondás folytán megüresedett községi szülésznői állásra ezennel pályázat hirdetnek.

Felhívotnak mindazok, akik az állást elnyerni óhajtják, hogy szülésznői oklevéllel és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket f. évi márc. 31-ig Dinyás község előljáróságánál annál is inkább adják be, mert a később érkező kérvények figyelembe vételét nem fognak.

A községi szülésznői javadalmazása: 1. Évi fizetés 300 kor. 2. Szüléseknél való közreműködésért 2 kor. Igazolt szegényektől ezen díj nem követelhető.

Pályázóktól a magyar nyelv mellett a szerb nyelv bírása okvetlenül megkívánatik. A választás f. évi április hó 3-án fog Dinyás község-házánál megtartatni.

Dinyás, 1909. évi március hó 7.

Az előljáróság.

1215/1909. sz.

267-2.2

Pályázati hirdetmény.

Szentpéter községben lemondás folytán üresedésbe jött II. segédjegyzői állásra pályázatot hirdetnek.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy kiegészítésük és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket f. évi április 5-ig alantirt hivatalhoz annyival inkább adják be, mert a később érkező, vagy kellően fel nem szerelt pályázati kérvényeket nem veszem figyelembe.

Az állás javadalmazása: Évi 800 kor. a községtől. A fizetésnek 1000 koronára való kiegészítése folyamatban van.

Ha a megválasztandó II. segédjegyző szorgalmas s ügyes, szorgalmához képest a jelenlegi községi jegyző a fizetésen felül a jegyzői mellékjövedelem 20%-áig terjedő jövedelemben részesíti.

Perjámos, 1909. évi március hó 13.

Dr. Sal,
h.-főszolgabíró.

Az Arpad-utcai 637/15. sz. házban több kisebb és nagyobb

lakás azonnal kiadó.

Tudakozódní e lap kiadóhivatalában lehet.

14-x.29